

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2016-2017

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Ondřej Jedlička

Vzdělávání a osvěta jako účinný lék proti terorismu

Praha 2017

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. JUDr. Mgr. Spurný Joža, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2016-2017

BACHELOR THESIS

Ondřej Jedlička

**Education and public enlightenment as an effective remedy
for terrorism**

Prague 2017

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Doc. JUDr. Mgr. Spurný Joža, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 22.2.2017

Ondřej Jedlička

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval všem, kteří přispěli ke vzniku této práce a to zejména vedoucímu mé bakalářské práce, Doc. JUDr. Mgr. Jožo Spurnému, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a celkovou spolupráci. Dále bych chtěl poděkovat všem lidem, kteří byli ochotni participovat na výzkumné části mé práce.

Anotace

Obsah bakalářské práce je zaměřen na problematiku „terorismus“, jakožto fenomén dnešní doby, který zasáhl do života nás všech. Fenomén, který zaznamenal v posledních letech obrovský nástup a zastihl nás nepřípravené. Zabývá se resortním vzděláváním policistů, ale i široké veřejnosti. Snaží se upozornit na nutnost spolupráce všech zúčastněných státních orgánů s občany, předpovědět možný vývoj do budoucna a navrhnout možnosti zefektivnění boje s terorismem. Práci bych chtěl upozornit na nutnost občanského vzdělávání, osvěty a připravenosti, pokud chceme uspět. Heslo „šťěstí přeje připraveným“, zde získává reálný rozměr.

Klíčová slova

Extremismus, fundamentalismus, náboženství, policie, terorismus, viktimologie, vzdělávání.

Annotation

The subject matter of the bachelor's study is focused on the complex problem of terrorism as a present day phenomenon affecting our lives. Phenomenon that is increasing fast and caught us unawares, especially over the last years. It deals with the department training of the law enforcement officers as well as the education of the public. The purpose of the study is to emphasize the necessity of the cooperation of executive bodies with citizens in the future, to predict possible future course of events and to suggest the opportunities of making the counterterrorism struggle more effective. The author would like to bring the raising of public awareness, education and preparedness into focus in order to succeed. The quote „ fortune favors the prepared mind“ gains the real dimensions here.

Keywords

Education, extremism, fundamentalism, police, religion, terrorism, victimology.

OBSAH

ÚVOD.....	9
TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 VÝKLAD POJMŮ.....	12
1.1 Terorismus	12
1.2 Extremismus	13
1.3 Fundamentalismus	14
2 ROZBOR PROBLEMATIKY.....	15
2.1 Z hlediska trestního práva	15
2.2 Z hlediska geografického	17
2.3 Z hlediska motivů	18
2.3.1 Náboženských	18
2.3.2 Ostatních	19
3 HISTORIE.....	21
3.1 Historický vývoj do konce 20. století	22
3.2 Historický vývoj od konce 20. Století	23
4 ZPŮSOBY PÁCHÁNÍ.....	25
5 SUBJEKTY	27
5.1 Pachatelé a oběti terorismu	27
5.2 Subjekty boje s terorismem.....	29
5.2.1 Policie	30
5.2.2 Tajné služby	31
5.2.3 Armáda.....	31
6 PREVENCE	33
6.1 Profesní vzdělávání.....	34
6.2 Civilní osvěta	38

PRAKTICKÁ ČÁST	40
7 VÝZKUM	40
7.1 Cíl výzkumu.....	40
7.2 Případová studie.....	40
7.3 Zkoumání stanovených hypotéz	43
8 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ ZÍSKANÝCH DAT.....	47
ZÁVĚR	51
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	53
SEZNAM ZKRATEK	55
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	56
SEZNAM PŘÍLOH.....	57

ÚVOD

Století, ve kterém žijeme, provází rozsáhlé politické, hospodářské a kulturní změny, které vstupují do života každého znás. Svět se mění a už nikdy nebude stejný jako dřív. Sociální nerovnost se prohlubuje, pomyslné nůžky se rozevírají. Bohatství soustředěné v rukách menšiny a chudoba na straně druhé, politická, náboženská a rasová intolerance vyvolává globální konflikty, které eskalují a přenášejí se do celého světa. Globalizace, o které se tak často hovoří, zde odhaluje svou odvrácenou tvář. Masová media a internet napomáhají šíření negativních myšlenek do celého světa, jsou využívány jako nástroj propagandy, k šíření extremistických myšlenek, ale také ke koordinaci násilných akcí zločinných organizací. Celý svět je zmítán konflikty, Evropa zapoměla na hrůzný odkaz světových válek a nesmyslnými experimenty ohrožuje své obyvatele. Historický a kulturní odkaz je soustavně pošlapáván, vlastenectví a národní hrdost jsou nesmyslně označovány jako xenofobie a rasismus. Vlivem špatné zahraniční politiky evropských států dochází k přenosu konfliktu z Afriky a Asie na náš poklidný kontinent, který již nikdy nebude tak bezpečný jako byl dřív. Řezání hlav za živa, upalování a masové vraždy, to je nový fenomén, který znám míří jako „daň“ za evropskou humanitu.

Rád bych svou práci věnoval problematice terorismu, patologickému jevu, který vstupuje do našich životů. Chtěl bych se především zaměřit na vzdělávání policistů a civilní veřejnosti v souvislosti s bojem proti tomuto problému dnešní doby.

Terorismus se vyvíjí, má různé příčiny, projevy a důsledky. Projevy a důsledky jsou velmi podobné, avšak příčiny se většinou různí. Dnešní svět je ve znamení náboženského terorismu, který plyne ze „střetu civilizací.“ Jeho projevy jsou velmi brutální a co je nejhorší, zasáhl prakticky celý svět.

Evropa i Spojené státy se od devadesátých let minulého století více, či méně úspěšně účastní vojenských konfliktů mimo svá území, o kterých by se dalo říci, že nemají vítěze. Mají však mnoho nepříjemných důsledků, které se začínají promítat až s časovým odstupem. Původní obyvatelstvo se brání implementaci západního způsobu života, dochází k eskalaci násilí, náboženským čistkám a plánované migraci do Evropy. Byli jsme zvyklí na klidný životní styl s minimem restrikcí a jen těžko se této devizy

zřídáme. Hlavním důvodem, proč jsem si zvolil toto téma, je moje zaměstnání. Pracuji u Policie České republiky jako instruktor služební přípravy, kde se mimo jiné věnuji přípravě policistů na situace typu „aktivní střelec“, či jiné projevy terorismu. Tato oblast vzdělávání dospělých mě velice zajímá, navštěvuji různé kurzy a instrukčně metodická zaměstnání. Své poznatky a dovednosti se poté snažím zprostředkovat všem policistům dle potřeby jejich funkčního zařazení. Věřím, že dobrá profesní příprava, výcvik a zejména praktická cvičení odpovídající realitě mohou být účinnou odpovědí na hrozbu terorismu.

Cílem mojí práce je jednak stručně popsat současnou situaci ve světovém a evropském kontextu, členění terorismu dle příčin, nebo chceme-li motivu, vývoj a prognózy do budoucna. Zejména bych však chtěl zmapovat prevenci a společenskou osvětu mezi civilním obyvatelstvem, kvalitu výcviku a materiální zabezpečení Policie České republiky. Věřím, že Policie České republiky je pro případy terorismu velmi slušně připravená, ale je třeba lidově řečeno „neusnout na vavřínech“ a neustále vyhledávat možnosti zefektivnění boje proti tomuto zlu. Jsem však přesvědčen, že kvalita civilní osvěty – tedy vzdělávání civilního obyvatelstva v rámci boje proti terorismu je na velmi špatné úrovni a je třeba tento alarmující stav řešit. Domnívám se, že velký význam z hlediska civilní osvěty měla v minulých letech prezenční vojenská služba a předvojenská příprava SVAZARM, které perfektně plnily svou funkci a připravovaly mladé lidi pro obranu své vlasti. Dnes to již zní jako klišé, objevily se však jiné výrazné hrozby, k jejichž odvrácení je vzdělávání tohoto typu nezbytné.

K dosažení výsledku jsem studoval písemné texty, hovořil s odborníky na danou problematiku a k potvrzení, či vyvrácení stanovených hypotéz jsem využil řízeného rozhovoru se zkoumaným vzorkem populace. V rámci zachování objektivity jsem si v řadách Policie České republiky vybíral policisty různého věku, s různým zařazením a různou délkou služby. Oslovil jsem policisty na řízených, i řídicích pozicích, tak, aby práce měla vypovídající charakter.

Ve své práci se pokouším porovnat vzdělávací proces a s tím související připravenost dvou značně odlišných skupin a to civilní populace a věkem odpovídající skupině policistů v činné službě. Chtěl bych zároveň upozornit na nedostatky ve vzdělávání dospělých a na absenci základní vojenské služby.

Na základě delší úvahy jsem stanovil hypotézy, které se pokusím svou prací potvrdit, či vyvrátit. Získané výsledky bych rád zobecnil a některé využil v závěru jako soubor doporučení pro policisty i laickou veřejnost.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VÝKLAD POJMŮ

1.1 Terorismus

Pojem terorismus je nám všem velmi známý. Už samotný pojem teror je odvozen od latinského slova „terrere,“ což by se dalo přeložit jako hrozný, nebo strašný. V závislosti na motivech tohoto fenoménu se může definice terorismu nepatrně lišit, ale po srovnání možná stovek definic dojdeme k závěru, že na podstatě tohoto násilného skutku se všechny shodují. Jako nejpřesnější se zdá být definice, kterou ve své literatuře uvádí například doc. PhDr. Marian Brzybohatý, Ph.D. Tato definice pochází ze Spojených států amerických z roku 1980. Celý svět ví, že Spojené státy americké je jedna ze zemí, která má s terorismem bohaté zkušenosti a to jak ve své historii, tak vsoučasnosti. Tato definice je i dnes jakousi směrnicí pro hodnocení a případné posuzování teroristických činů:

„Terorismus je propočítané použití násilí, nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti neúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím jsou dosahovány politické, náboženské nebo ideologické cíle. Terorismus zahrnuje i kriminální zločiny, jež jsou ve své podstatě symbolické a jsou cestou k dosažení jiných cílů, než na které je kriminální čin zaměřen.“

Je důležité zmínit, že pokud má být boj s terorismem efektivní, je potřeba spolupracovat na mezinárodní úrovni. Terorismus nikdy nerespektoval žádné geografické hranice a zvláště v současné době, kdy v Evropě funguje schengenský prostor a Evropa je zatížena obrovským přílivem uprchlíků, je nutné nepodceňovat toto bezpečnostní riziko.

Jedním z důležitých aspektů teroristického útoku je vyvolání zděšení, paniky a strachu ve společnosti. Strach funguje a vždy fungoval, jako psychický prostředek, díky kterému lze dosáhnout požadovaných cílů. Jedná se o nátlak, který si v ničem

nezadásvydíráním. Na tomto šíření paniky se však paradoxně podílejí i média, díky kterým se ideologie teroristické skupiny dostanou během chvíle do celého světa.¹ Terorismus je nešvar, který zažívá v dnešní době ohromný vývoj a i z toho důvodu je velmi těžké vyhledat přesné definice.

1.2 Extremismus

Dnes můžeme říci, že tento pojem se stal součástí našich životů, je to problém často diskutovaný a je nedílnou součástí demokratické společnosti. Demokratické proto, že tento pojem si může každý vysvětlovat posvém a v demokratické společnosti není dost dobře možné užívat razantní mechanismy, kterými by bylo možné tomuto fenoménu předcházet. Vzhledem k tomu, že se jedná o problém celosvětový, je na něj nahlíženo různými úhly pohledu z čehož vyplývá, že i definic bude nepřeborné množství. Určit kdo už je extremistou a kdo ještě ne je těžký úkol a souvisí i s úhlem pohledu, jak daná společnost nahlíží na extremisty.

Abychom pochopili podstatu tohoto fenoménu, je potřeba objasnit původ slova extremismus, který vychází z latinského „extremus“, což znamená krajní, hraniční, nebo též nejvzdálenější. Podstatou, jak ji známe dnes, je nesnášenlivost rasová, náboženská, nebo politická. Jedná se o nenávistné postoje jednotlivců, nebo skupiny osob, proti základním principům demokracie a pravidlům společnosti zakotvených v zákonech.

Veškerá trestná činnost páchaná s extremistickým podtextem má vysokou společenskou nebezpečnost a je samozřejmě monitorována bezpečnostními složkami státu. Policie České republiky rozlišuje tuto trestnou činnost na brachiální – to znamená fyzické napadání a brutální násilí, verbální – což je užívání různých hesel, urážek a grafiky, to znamená používání zakázané symboliky hesel a textů.²

¹ BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus I*. 1. vyd. Praha: Police history, 1999. ISBN 80-902670-1-7

² VEGRICHTOVÁ, B. *Extremismus a společnost*. Plzeň: Aleščeněk, 2013 ISBN 978-80-7380-427-5

Nezaměňujme pojmy extremismus a terorismus. Extremista nemusí být vždy nutně teroristou. Terorista však vždy prezentuje svým činem extrémní myšlenky.

1.3 Fundamentalismus

Pojem fundamentalismus je široké veřejnosti povědomý výraz a to i díky různým nepřesným zmínkám v médiích, ale každý si jej může spojovat trochu s něčím jiným. Každopádně lze konstatovat, že u valné většiny dotázaných je tento pojem spojený s něčím špatným, záporným a vyvolávajícím strach. Vzhledem k těmto skutečnostem už ani nikdo nepátrá po původním významu tohoto pojmu, který vychází z latinského „Fundamentum“, což v překladu znamená základ. To by samozřejmě samo o sobě nemělo působit odstrašujícím dojmem, ale je potřeba zmínit, že tento základ se vztahuje k náboženství a podstatou je striktní dodržování základních zásad, nebo principů některého z náboženských směrů.

Fundamentalisté jsou přesvědčeni o své pravdě, nejsou ochotni přijmout jakýkoliv jiný výklad své víry a jsou za ni ochotni bojovat. Problémem je, že mohou lpět na dodržování pouze vybraných pramenů své víry, které budou vydávat za základní myšlenky a tím vzniká ideální prostředí pro seskupení různých extremistických a fanatických individuů. Již mnohdy jsme se setkali s teroristickými činy, které zneužívají k prosazování své víry.

Na přelomu 19. a 20. Století se pojem fundamentalismus začal používat ve spojení se skupinou konzervativních protestantů v USA, kteří odmítali diskusi na téma: Bible a křesťanství. V současné době je však fundamentalismus spojován především s islámem. Je nutné zmínit, že existuje jak křesťanský, islámský, židovský, tak i buddhistický fundamentalismus.³

³ MATAĽ, O. *Fundamentalismus* [online]. © 18.1.2005 [cit. 2017-01-20]. Dostupné z <https://www.valka.cz/10964-Fundamentalismus>

2 ROZBOR PROBLEMATIKY

2.1 Z hlediska trestního práva

- (1) „Kdo v úmyslu poškodit ústavní zařízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou, nebo sociální strukturu České republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,
- a) provede útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví,
 - b) zmocní se rukojmí nebo provede únos
 - c) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, včetně informačního systému, pevnou plošinu na pevninské mělčině, energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, veřejné prostranství nebo majetek s cílem ohrozit tím lidské životy, bezpečnost uvedeného zařízení, systému nebo prostranství nebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,
 - d) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem ohrozit tím lidské životy nebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,
 - e) zmocní se letadla, lodi nebo jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo nad ním vykonává kontrolu, anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu nebo sdělí důležitou nepravdivou informaci, čímž ohrozí život nebo zdraví lidí, bezpečnost takového dopravního prostředku anebo vydá majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,
 - f) nedovoleně vyrábí nebo jinak získá, přechovává, dováží, přepravuje, vyvází či jinak dodává nebo užije výbušninu, jadernou, biologickou, chemickou nebo jinou zbraň, nebo provádí nedovolený výzkum a vývoj jaderné, biologické, chemické nebo jiné zbraně nebo bojového prostředku nebo výbušniny zakázané zákonem nebo mezinárodní smlouvou, nebo

g) vydá lidi v obecné nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění,

bude potrestán odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Stejně bude potrestán,

kdo jednáním uvedeným v odstavci 1 vyhrožuje, kdo k takovému jednání veřejně podněcuje, nebokdo takové jednání, teroristu, teroristickou skupinu nebo jejího člena finančně, materiálně nebo jinak podporuje.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt,

c) způsobí-li takovým činem, že větší počet lidí zůstal bez přístřeší,

d) způsobí-li takovým činem přerušeni dopravy ve větším rozsahu,

e) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,

f) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,

g) ohrozí-li takovým činem závažně mezinárodní postavení České republiky nebo postavení mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, nebo

h) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Příprava je trestná.⁴

⁴ Zákon č. 40/2009Sb. *Trestní zákoník* komentář 1.díl (zákon). In: *Trestní zákoník*. 2009, s. 82. Dostupné také z <http://www.trestnizakonik.cz/cast-II/hlava-9/dil-1>. ISBN 978-80-7488-174-9.

2.2 Z hlediska geografického

Každý jev, ekonomický, politický či hospodářský lze zkoumat z hlediska geografického rozpoložení. Pokud budeme zkoumat například průměrnou denní teplotu či vlhkost vzduchu z geografického hlediska, budou se údaje dle kontinentů lišit. To stejné lze samozřejmě vyzkoušet u hustoty teroristických aktivit v závislosti na geografickém rozvržení. Každá část země je svým způsobem jedinečná a specifická z hlediska svých kulturních kořenů, tradic a hospodářské vyspělosti a klimatických podmínek. Od těchto faktorů se odvíjí hustota a motivy teroristických činů. Každý národ má dle výše řečeného sklony k extrémním projevům, jedinci extrémně smýšlející, ochotni pro svou pravdu páchat pro nás nepochopitelné zlo žijí všude. Motivы páchání se krajově liší, o čemž bude pojednávat podrobně následující kapitola.

Významným faktorem je také demografická hustota zalidnění a klimatické podmínky. Větší výskyt teroristické činnosti lze pochopitelně očekávat v místech s vysokou hustotou zalidnění, než například v oblastech polárního kruhu. Za logické lze považovat, že větší výskyt lze očekávat v oblastech nadprůměrných teplot, nežli v oblastech, kde průměrná teplota nepřesahuje bod mrazu. Důvod je zřejmý. Člověk v drsných podmínkách vynakládá značné úsilí k tomu, aby přežil a motivace páchat trestnou činnost obecně je minimální. V těchto oblastech se zřídka setkáváme s projevy terorismu, tyto se omezují na ojedinělé akce militantních ochránců přírody. Náboženství v těchto drsných oblastech bývá přátelské, případně se zde vůbec nevyskytuje. Těž územní boje v oblastech s nízkou zalidněností bývají ojedinělé. Zde je třeba upozornit na územní nároky, které si činí státní velmoci. Toto je však téma pro zcela jinou práci.

V oblastech s vyšším zalidněním, hospodářsky bohatých, s různou měrou kulturní vyspělosti a agresivním náboženstvím, dochází pochopitelně k hustému výskytu teroristické činnosti. Opět se dostáváme k problému dnešní doby a tím je střet islámu a západní civilizace. Smutným faktem je přenos teroristické činnosti do Evropy. Konec dvacátého století byl v Evropě ve znamení klidu, hnutí bojující za své ideály, politické, územní či náboženské, omezily své aktivity a stojaté vody rozbouřily pouze ojedinělé aktivity pomatených jedinců.

Přelomem dvacátého století vše náhle končí a síť teroristických činů v Evropě výrazně houstne.⁵

Geografickým hlediskem páchaní teroristické činnosti se zabývá kapacita českého ústavního práva Doc. Zoubek, který již před lety prognostikoval dnešní situaci ve svých přednáškách pod názvem „Střet civilizací.“

2.3 Z hlediska motivů

Každý teroristický čin má nějaký motiv. Tyto motivy mohou být například náboženské, územní, politické, rasové, ale i jiné. Pokud bychom měli všechny pohnutky, které vedou pachatele k páchaní teroristických činů vyjádřit jedním jmenovatelem, bude to určitě nenávisť. Ať jsou však motivy jakékoliv, vždy byl a bude tento fenomén považován naprostou většinou lidí za něco nepochopitelného, co je potřeba tvrdě potlačovat. Faktorem, který vybízí k provedení teroristického útoku, není jen motiv, ale také podmínky v dané lokalitě a okolnosti, které přiměly teroristickou organizaci jednat. Pokud se jedná o sebevražedný teroristický útok, může být motivací vědomí symbolického významu smrti útočníka.

2.3.1 Náboženských

V současné době se setkáváme především s motivem náboženským. Z historie víme, že nepopíratelnou součástí násilného prosazování náboženství bylo vždy zabíjení. Ve jménu toho či jiného boha docházelo ke konfliktům a válkám mezi celými národy a kontinenty. Vždy existovala pomyslná hranice v místě střetu odlišných kultur a tyto hranice se v průběhu dějin posouvaly v závislosti na hospodářském rozvoji, nebo intenzitě náboženského zapálení. Typickým příkladem je nekončící konflikt mezi islámem a křesťanstvím. Společným jmenovatelem obou těchto náboženských směrů

⁵ HUNTINGTON, S. *Střet civilizací: Boj kultur a změna světového řádu*. 1. vyd. Praha: Rybka publishers, 2001. ISBN 80-86182-49-5

byla vždy snaha obracet nevěřící na svou víru. Dnes, tomu není jinak, terorista, který obětuje svůj život ve jménu víry je mezi svými považován za hrdinu a mučedníka. Vycházíme však z předpokladu, že v každé víře je možné tento typ násilného chování nějak ospravedlnit. Toto může být dáno jak typem víry, tak špatným výkladem. Z historie a současnosti víme, že i šíření víry, jejíž podstatou je odmítání násilí může plodit násilí. Je potřeba zohlednit rozdíl mezi množstvím věřících hlásících se k nějaké víře a počtem těch, kteří ve jménu této víry páchají různé násilné skutky typu teroristických útoků. Důležitým aspektem správného chápání víry je i vzdělanost, neboť pro jedince, který pochází z chudinského prostředí a ví pouze, že podstatou islámu je podrobit celý svět Alláhovi, není cizí vraždit ve jménu Svaté války. Povinnost muslimů šířit islám po celém světě známe pod termínem Džihád a s tím samozřejmě souvisí i získávání území. Proto se také islámští teroristé nepovažují za teroristy, ale za Boží bojovníky Svaté války.⁶

Nechtěl bych být nařčen ze záporného postoje vůči islámu, a proto v rámci korektnosti uvádím, že též za jiným náboženstvím stály v minulosti projevy násilí. Je však smutným faktem, že naprostá většina teroristů se v dnešní době rekrutuje z řad islámského obyvatelstva.

2.3.2 Ostatních

V kontextu dnešních událostí doby, kdy naprostá většina teroristických činů je páchána z náboženských důvodů. Zapomínáme na jiné důvody páchání. Těchto důvodů je celá řada a pojednává o nich tato kapitola. Nazývám ji pracovním jako „ostatní.“ Patří sem především politické důvody, které mohou mít rozličný charakter.

Politický terorismus je převážně páchán proti státnímu zřízení, je to projev odporu, případně snaha získat část území, nebo osamostatnit se. Teroristické útoky bývají zaměřeny na politické představitele státu a případně jejich ozbrojené složky jako je armáda či policie. Typickým příkladem je teroristická organizace ETA (Euskadi ta

⁶ JUERGENSMEYER, M. *Teror v mysli boží: Globální vzestup náboženského násilí*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007. ISBN 978-80-7325-109-3.

Askatasuna), česky (Baskicko a svoboda), jejichž cílem je vznik samostatného baskického státu.

Jako další příklad politického terorismu je IRA (Irská republikánská armáda), která prosazuje spojení rozděleného Irska. Někteří autoři zařazují problém IRA mezi politický, jiní mezi náboženský terorismus. Pravdou je, že motivů je zde více, kdy převažuje nenávist vůči královské stolici Velké Británie a samozřejmě územní nároky.

Další skupina, jejíž vznik byl motivován politickými událostmi je organizace RAF (Rote Armee Fraktion), česky (Frakce Rudé armády) v Německu. Cílem byla snaha získat politickou moc a snaha o změnu politického režimu v tehdejší rozděleném Německu.

Známé jsou též projevy takzvaného ekoterorismu, které však uvádím pouze pro úplnost. Tyto činy nejsou většinou namířeny proti obyvatelstvu a jsou v kontextu dnešní doby zcela bagatelní a jejich společenská nebezpečnost je mizivá.⁷

⁷ BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus II*. 1. vyd. Praha: Police history, 1999. ISBN 80-902670-4-1

3 HISTORIE

Vývoj společnosti je doprovázen celou řadou patologických společenských nešvarů, které více či méně zasahují do života lidí. Některé z těchto nešvarů mají spíše úsměvný charakter, některé však přímo ohrožují lidský život či zdraví. Jedním z nejnebezpečnějších společenských nešvarů je terorismus.

Jak již bylo řečeno ve výkladu pojmů je terorismus druh násilného jednání, jehož podstatou je dosažení určitých cílů. S tím úzce souvisí i zastrašování společenství lidí, proti kterým je útok namířen. Z historického hlediska je nutné zmínit, že násilí provázelo lidstvo od jeho počátků až po současnost. Tudiž i terorismus prochází jakýmsi vývojem souvisejícím s ekonomickými, politickými i náboženskými změnami ve společnosti. Nelze pominout ani technický pokrok, který na jedné straně lidem ulehčuje život a na straně druhé dává do ruky teroristům zbraně vysoké účinnosti.

Byť je to smutné, historie nám ukazuje, že největšího vědecko-technického pokroku bývá dosaženo v rámci rozvoje vojenství. Ty nejlepší vynálezy, které měly ulehčit život lidem v průmyslu, energetice a zdravotnictví, byly téměř vždy okamžitě využity k zabíjení a likvidaci. Jen málokdy byl nějaký vynález, primárně určený k vojenským účelům, využit pro blaho společnosti.

Jak tomu rozumět? Atomová energie byla perfektně zneužita pro vojenské účely, stejně tak, jako strojný průmysl, který přestal chrlit zemědělské stroje a začal se zabývat vývojem a výrobou tanků. Civilní letectví nemělo světlou budoucnost a je otázkou, jaké stroje by ovládaly nebe, nebýt první a druhé světové války. O vesmírném programu snad není nutné ani hovořit. Zkoumání a dobývání vesmíru se zvrhlo během studené války ve faktický souboj dvou velmocí a výzkum vesmíru postupně změnil svou náplň ve vojenské cíle. Mám tím na mysli například špionážní družice a mezikontinentální nosiče raket, které ohrožují naši civilizaci. Lékařská věda nebyla pochopitelně opomenuta. Vynálezy revolučních léčiv zastínil vznik chemických a biologických zbraní.

Každý stát má snahu udržet vývoj i samotné zbraně ve svých rukou a ve své faktické moci. Velký problém nastává, pokud se tyto zbraně dostanou do rukou extrémně smýšlejících či psychicky nemocných lidí.

3.1 Historický vývoj do konce 20. Století

Pokud chceme analyzovat to, jak se z historického hlediska vyvíjel terorismus, bude potřeba objektivně rozlišit, které známé, násilné události lze považovat za teroristické útoky a které ne. Některé prameny uvádějí, že za počátky teroristické éry lze považovat sedmdesátá léta prvního století našeho letopočtu, kdy se židovské hnutí vikariů postavilo proti římské nadvládě. Podobně se mezi devátým a třináctým stoletím „proslavila“ skupina assassinsů, kteří prováděli násilné akce proti křesťanským křižákům. Nelze také opomenout služebníky bohyně Kálí – thugy, kteří prováděli rituální vraždy mezi sedmnáctým a devatenáctým stoletím v Indii. O těchto „průkopnících“ terorismu se vedou mezi odborníky dodnes spory. Většinou se však shodují na tom, že s terorismem v pravém slova smyslu se setkáváme až během Francouzské revoluce, kdy toto slovo získává pravý význam a úzce souvisí s nátlakem, zavražďováním a poprvé též s pojmem státní teror. O státním teroru lze hovořit především ve spojení s diktátorskými režimy. Mám tím na mysli Pinochetův režim v Chile, diktátorské režimy v Argentíně, Kambodži, někde se též uvádí i nacistický a stalinistický systém. Vývoj terorismu úzce souvisí s vývojem zbraní a zbraňových systémů. První teroristé využívali ke svým činům primitivní zbraně bodno-řezného charakteru či různé léčky, jejichž výsledkem byla smrt. Během Francouzské revoluce byla velmi populární výroba různých výbušných systémů za užití střelného prachu, první palné zbraně, nebo žhářství. Jak se blížíme k přelomu dvacátého století, začínají se objevovat automatické zbraně, zbraně větší účinností a časové nástražné výbušné systémy.⁸

Velká obava plyne z použití hromadně účinných zbraní, v extrémním případě použití zbraní chemických, biologických či jiných zbraní hromadného ničení. Motivy páčání

⁸ IBÁNĚZ, L. C. *Logika terorismu*. 1. vyd. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1724-6

teroristických činů do konce dvacátého století byly různé. V předchozí kapitole, která se těmito motivy zabývá, se hovoří například o motivech náboženských, politických, rasových a dalších. Lze říci, že teroristé, kteří páchali své činy do konce dvacátého století, měli pro své skutky rozmanité důvody. Jednou se jednalo o území, podruhé o barvu pleti, střet levice s pravicí, anarchisty se státní mocí či muslima s nevěřícím. Velký přelom nastal počátkem dvacátého prvního století, kterému se budu věnovat v příští kapitole.

3.2 Historický vývoj od konce 20. Století

Začátek dvacátého prvního století překvapil celý svět. Dlouhotrvající vojenské konflikty, nepokoje na Ukrajině a vznik Islámského státu. Tak by se daly charakterizovat moderní dějiny. Lidé začali být rezistentní vůči projevům syrového násilí a každodenní zprávy o obětech již nikoho nepřekvapí. Evropa čelí náporu nelegálních migrantů, Afrika je zmítána chudobou, válkou a přírodními katastrofami a Amerika prochází největší finanční krizí od krachu na newyorské burze. To co popisují předchozí řádky je podhoubím terorismu. Ještě něčím je toto století zvláštní. Pomineme-li konflikt na Ukrajině, který bývá označován ukrajinskými autoritami jako teroristická operace s cílem rozštěpit celistvost Ukrajiny, zcela vymizely rozmanité teroristické motivy a převládl pouze ten jediný, náboženský. Též osobnost teroristů se značně mění. V dřívějších dobách se teroristé rekrutovali z řad duševních elit, aristokratů, synové z dobrých rodin a mnohdy majetní.

Dnešním prototypem teroristy je chudý, nevzdělaný pastevec, jehož znalost se omezuje na úryvky učení z koránu, případně imigrant frustrovaný životem ve své nové zemi – Evropě. Samozřejmě známé jsou i případy erudovaných teroristických útoků, při nichž bylo využito například dopravní letadlo, či jiný dopravní prostředek, který byl řízen vzdělaným teroristou. Těchto případů však v současné době ubývá.

Lidský život má pochopitelně na celém světě stejnou hodnotu. Toto je však náhled vzdělaného Evropana a je zcela odlišný od islámského náhledu na svět. Pokud někdo hodnotí kvalitu člověka dle jeho vyznání, není možné očekávat jeho bezproblémovou

asimilaci do většinové populace. To je zřejmě i důvod, proč neustále umírají Evropané rukou islámského teroristy. Též geografická mapa hustoty teroristických akcí se ve dvacátém prvním století výrazně změnila.

Dnešní veřejnost je hrozbou terorismu natolik vystrašena, že jakékoliv nehody či přírodní katastrofy jsou zprvu vždy připisovány projevům terorismu.

V této kapitole nesmím opomenout přednášky doc. Zoubka, vyhlášeného teoretika ústavního práva, které se zabývají lidskými konflikty. Tento významný právní teoretik ve svých přednáškách o střetu civilizací již před deseti lety velmi dobře předpovídal budoucnost naší civilizace.⁹

⁹ SMOLÍK, J. ŠMÍD, T. *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. Století*. 1. vyd. Brno: Masarykova universita, Mezinárodní politologický ústav, 2010. ISBN 978-80-210-5288-8.

4 ZPŮSOBY PÁCHÁNÍ

Jak již bylo řečeno v kapitole historický vývoj, též terorismus prochází vývojem a to jak v motivech páchání, tak způsobech páchání. Způsoby páchání jsou vzhledem k vývoji zbraňových systémů čím dál nebezpečnější. V boji proti stále se zvyšující aktivitě teroristických organizací byla na mezinárodní úrovni přijata celá řada úmluv, jejichž cílem je povinnost stíhat, vyšetřovat a vydávat pachatele teroristických činů. Jedná se o mezinárodní konvence, které vymezují právní rámec v boji proti terorismu. Mezi nejznámější konvence patří ty, které se výhradně týkají leteckého provozu, diplomatických zástupců, jaderného materiálu, rukojmích, námořní dopravy, pevných plošin, plastických trhavin, nebo bombových útoků.¹⁰

Pokud se tedy máme zaměřit na způsoby páchání teroristických činů, je potřeba říci, že jako nástroj prosazování zájmů slouží zbraně. Pojem zbraň je velice široký pojem, pod kterým si každý představí něco jiného. Většina dotázaných by si pod pojmem zbraň představila prostředek, který je primárně určen k poškození zdraví či zmaření lidského života. Do této kategorie můžeme zařadit například zbraně střelné, bodné a sečné. Někdo si představí klasické vojenské zbraně a různé výbušniny, které už lze považovat za zbraně hromadně účinné. V širším pojetí si můžeme pod pojmem zbraň představit zbraně chemické, biologické a nukleární hromadného ničení. Toto jsou zbraně sobrovsou účinností a je na tajných službách, aby se nikdy nedostaly do rukou teroristů. Málokoho napadne, že zbraní se může stát třeba i informační technologie, nebo masmédia v rukou nezodpovědné osoby. Mám tím na mysli například masovou propagandu, která vyzívá ke xenofobním náladám, nebo naopak falešně uklidňuje veřejnost. Patří sem mimo jiné propagační videa teroristických organizací, která slouží k šíření strachu a nebezpečné ideologie mezi mladými. Je na pováženu, proč v dnešní době vyspělých technologií není snaha odpojit některé oblasti od internetu. A samozřejmě nelze opomenout ani civilní dopravní prostředky jako letadla, kamióny, autobusy a osobní vozidla napěchované výbušninou.

¹⁰ BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus II*. 1. vyd. Praha: Police history, 1999. ISBN 80-902670-4-1

Možnosti teroristů se výrazně liší. Každý z nich však využije ke svému činu dostupný nástroj, kterým je možné způsobit maximální ztráty na životech.

5 SUBJEKTY

5.1 Pachatelé a oběti terorismu

V končinách naší vyspělé civilizace se masové zabíjení lidí, ať už z jakéhokoliv důvodu setkává s velkým odporem, nesouhlasem a našťastí i snepochopením. Je to dáno dlouhodobým vývojem založeným na křesťanských tradicích a poučením se z historie, což úzce souvisí i s úrovní vzdělanosti našeho kontinentu. Naše společnost si jen těžko zvyká na vzrůstající četnost těchto masových vražd, které jsou spjaty s naprostým pohrdáním lidského života. Je těžké pochopit, co vede pachatele teroristického činu k takovému jednání. Zkoumáním tohoto chování a prožívání se mimo jiné zabývá forenzní psychologie. Ve vztahu k pachateli lze tedy hodnotit jeho chování, což jsou jeho reflexy, reakce a jednání a prožívání, což jsou psychologické procesy stavy a vlastnosti. Pokud se tedy zaměříme na pohnutky, které vedou pachatele ke spáchání teroristického útoku, a zaměříme se na radikální islamisty, je jasné, že motiv bude mít náboženský podtext.

Dalším možným motivem, který může mít za následek patologické jednání typu teroristický čin je vliv sociálního prostředí. Za primární sociální skupinu, která by měla v průběhu života zásadně ovlivňovat vývoj a postoje člověka je rodina. Cílem rodiny je vytvořit sociálně zdatného jedince, který umí žít ve společnosti bez výrazných problémů a zároveň bude pro společnost přínosem. V opačném případě mohou mít traumatizující prožitky v rodině za následek poruchu identity, kdy dítě ztrácí pojem o tom co je správné a co ne. Souvisí to i s tím, že společnost občas bagatelizuje závažnost některých podezření na násilí, zneužívání a jiné patologické jevy v rodině.

Další nevyhnutelnou součástí životní dráhy jsou sekundární sociální skupiny, se kterými se jedinec stýká, na které působí, je jimi ovlivňován a vytváří si v nich jakousi sociální roli. Je to jak ve školním, pracovním, tak volnočasovém kolektivu lidí. Pokud pomineme biologické a psychologické předpoklady, nelze opomenout další faktory, které na člověka působí a utváří jeho osobnost.

Jsou to bezpochyby média, která představují významný prvek v životě současné společnosti a různým způsobem ovlivňují jedince s různou rozumovou úrovní a psychickou vyzrálostí. Působí nejen jako zdroj informací, ale mohou také negativně ovlivňovat postoje k tomu, co je správné a bilancujícího jedince s různými asociálními sklony mohou inspirovat.¹¹

Určitě nelze pominout ani fakt, že v tomto případě hraje velkou roli nevzdělanost. Neboť pokud má teroristická organizace fungovat, je potřeba disponovat nějakou sociální základnou. Tuto lze získat buďto z řad sympatizantů, nebo je přímo vychovávat od narození. Pokud se totiž rodí děti ve společenství, kterým po generace vštěpuje názor, že pouze korán je to jediné a správné a zabít nevěřícího je skutek hodný pravého islamisty, dá se předpokládat, že takový jedinec nepřichází do evropských zemí hledat pracovní uplatnění. Z toho vyplývá, že jsou jedinci, u kterých je vyšší předpoklad páchání trestné činnosti.¹²

Oběti teroristických útoků jsou většinou osoby, které pachatel ani nezná. Dá se konstatovat pouze to, že jsou to osoby, které se nacházejí ve špatnou dobu na špatném místě. Za oběť trestného činu, vnašem případě teroristického útoku nelze považovat pouze jedince, kteří jsou po tomto skutku mrtví, nebo zranění, ale také jejich příbuzné, neboť právě ti se budou těžce vyrovnávat s touto tragédií, která je zasáhne na celý život. Jde o událost, která je silně stresující, každý ji prožívá jinak a je obtížné se s ní vypořádat. Není možné se na ni připravit, nebo se jí vlastním přičiněním vyhnout. Vsouvislosti s tím se dá hovořit o ztrátě pocitu autonomie. Člověk žije spocitem, že svým chováním dokáže ovlivnit vznik nepříznivých situací a případně si uvědomuje důsledky svého chování. Toto však přestává platit ve chvíli, kdy se staneobětí teroristického útoku. Poškozený se nechce ztotožnit s nastalou situací, je ve stresu, není schopen reálně uvažovat a mnohdy dochází ke vzniku vážných následků, které lze diagnostikovat jako „posttraumatická stresová porucha“.

¹¹ MATOUŠEK, O., MATOUŠKOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. 3. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-825-8

¹² ČÍRTKOVÁ, L. *Forezní psychologie*. 3.upr.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-461-9.

Oběťmi trestných činů, se zabývá disciplína s názvem viktimologie. Jedná se nejen o zkoumání obětí trestných činů a jejich prožitků, ale i viktimogenních situací, což jsou situace se zvýšeným rizikem nějakého ohrožení spojeného s trestnou činností a viktimogenních faktorů. Vychází se z předpokladu, že některé situace je možné předvídat a proto je dobré se jim vyhnout. Toto však neplatí v případě teroristického útoku.¹³

Stát se obětí teroristického činu je v dnešní době bohužel velmi jednoduché. Nenosíme-li na krku zlatý řetízek či drahý kožíšek, nemůžeme se stát obětí loupeže šperků, nebo kožíšku. Pokud u sebe nenosím velkou hotovost, nebo nepracuji v bance, nemohu se stát obětí bankovního lupiče. Bohužel obětí teroristy se může stát každý z nás.

5.2 Subjekty boje s terorismem

Povinností každého státního zřízení je mimo jiné ochrana svých občanů na území daného státu, ale i mimo své území. Tato ochrana se v užším slova smyslu vztahuje též na ochranu občanů před terorismem. Každý fungující stát by měl aktivně reagovat na teroristické hrozby, případně na odvrácení samotného teroristického útoku. Dojde-li přesto na území státu k teroristickému útoku, musí převzít odpovědnost, vše řádně vyhodnotit a učinit opatření, které povedou k eliminaci rizik dalšího teroristického činu. Tato eliminace spočívá především v dopadení pachatelů a jejich potrestání, sledování zájmových osob a přijetí opatření technického a personálního charakteru. Opatření mohou být i preventivního charakteru. Existuje totiž mnoho dalších, běžné veřejnosti neznámých faktorů, jejichž odkazy lze najít na internetu. Dalo by se říci, že některé až nabádají k páčání násilností. Pro mnohé jedince zabývající se tematikou násilí, není problém se v těchto odkazech orientovat, nebo je dále šířit.

Mezi hlavní subjekty boje s terorismem patří policie, tajné služby a armáda. Nesmíme zapomenout též na justici. Pokud terorista při svém činu nezemře, musí mu být uložen odpovídající trest, který plní preventivní účel. Výše uvedené skutečnosti jsou společné pro všechny demokratické státy světa. Pochopitelně určité odlišnosti bychom

¹³ ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. 4.vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-931-3.

zaznamenali v islámských státech, Severní Korei či Izraeli. Má práce se však bude týkat především Českého pojetí.

5.2.1 Policie

Policie České republiky je ozbrojená bezpečnostní složka státu, která má svou strukturu a je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, kterému jsou podřízeny: útvary s celostátní působností, krajská ředitelství a útvary v rámci krajských ředitelství. Mezi útvary Policie České republiky patří též odbor mezinárodní policejní spolupráce, pod který patří útvar mezinárodní protiteroristické centrály jakožto hlavní garant Policie České republiky v boji s terorismem.¹⁴

Policie obecně vykonává úkoly spojené sochranou proti terorismu na území státu a v menší míře formou ochrany sídelních úřadů ve válkou zmítaných státech. Zásah proti teroristovi, případně teroristické skupině je velmi specifickým a nebezpečným úkolem. Vzhledem k těmto skutečnostem má každá vyspělá země protiteroristickou jednotku a to policejní, nebo vojenskou.

Tyto jsou proti běžným policejním útvarům speciálně vycvičeny a vybaveny. Ve výbavě jsou jak speciální zbraně, tak například vyspělá vojenská technika. Česká republika má pro boj s terorismem zřízenou policejní jednotku snázvem Útvar rychlého nasazení (URNA). Jedná se o útvar s celorepublikovou působností. Primárním úkolem je boj s terorismem, ale vzhledem ke svým kvalitám je využívána i ve spolupráci sÚtvarem pro odhalování organizovaného zločinu a dalšími celorepublikovými útvary.¹⁵

¹⁴ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Útvary policie ČR*. [online]. © 2017 [cit. 2017-01-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policejni-prezidium-ceske-republiky-600334.aspx>

¹⁵ BRZYBOHATÝ, M. *Terorizmus a aktuálne otázky výcviku protiteroristických jednotek*. 1. vyd. Bratislava: Akademia Policajného zboru v Bratislave, 2000. ISBN 80-8054-078-0

5.2.2 Tajné služby

Předpokladem úspěšného boje proti terorismu je dostatek relevantních informací a získání důvěryhodných informačních kanálů. Každý stát získává informace různým způsobem. Vzpomeňme například opětovnou legalizaci Waterboardingu ve Spojených státech amerických, kupování informací, výměny informací za jiné informace, zbraně, zboží či zájmové osoby. Nárůst teroristických aktivit nutí informační složky jednotlivých států k užší spolupráci, mnohdy i partnerství. Tajné služby v České republice jsou reprezentovány civilní rozvědkou Bezpečnostní informační službou a vojenským obranným zpravodajstvím.

Zpravodajská činnost spočívá v získávání a nakládání s informacemi, v našem případě o známých i potencionálních teroristických organizacích, a ně napojených kontaktů, velení, struktury organizace a způsobu získávání nových členů. Současně se snaží získávat informace o možných cílech a to jak uvnitř státu, tak v zahraničí. Tyto informace se získávají pomocí různých technických prostředků, skrytých operací, výslechů zadržených zájmových osob a dalších policejních a armádních zdrojů. Je velmi obtížné posoudit, zda jsou získané informace relevantní či nikoliv. Objektívni informace a včasné nakládání s těmito informacemi jsou v boji s terorismem velmi účinnou zbraní. Není nutné spekulovat o tom, že se mnohdy jedná o velmi riskantní a obtížnou činnost. Na základě těchto informací je pak možné vytvořit taktický plán, jehož cílem je znemožnění provedení teroristického útoku.¹⁶

5.2.3 Armáda

Armáda plní v České republice především preventivní charakter a do přímého výkonu služby bývá nasazována jen ve výjimečných případech. Plní zde úkoly Policie České republiky. Mám tím na mysli ochranu letišť, nádraží a dalších míst s vysokou koncentrací osob. K nasazení dochází v reakci na teroristické aktivity v okolních

¹⁶ BRZYBOHATÝ, M. *Úvod do problematiky terorismu a antiterorismu*. 1. Vyd. Praha: Policejní akademie ČR, 1995, ISBN 80-85981-13-0

zemích. O nasazení rozhoduje vláda České republiky. Hlavní úkoly v boji proti terorismu však plní mimo území České republiky jako součást protiteroristické koalice spojených armád.

6 PREVENCE

Slovo prevence bývá mnohdy použito, aniž by byl znám skutečný význam, v souvislosti s terorismem má však skutečné opodstatnění. V rámci této práce jsem se zaměřil na dvě vzdělávací sféry, na profesní a na civilní. Profesní bych se chtěl věnovat především, avšak civilní nemohu opomenout.

Prevence může mít různé formy. Demonstrace síly, kvality zbraní či výcviku, technická vyspělost či kvalitní právní systém plní bezesporu preventivní účel. Jelikož je však tato práce zaměřena na vzdělávání dospělých, budu se v této kapitole věnovat především vzdělávání a osvětě. Dle mého názoru je vzdělanost a osvěta bezesporu základním předpokladem prevence.

Perfektně profesně připravený policista i sméně kvalitním technickým zázemím dokáže odolávat nástrahám terorismu mnohem lépe, než dobře vyzbrojený laik. To samé platí též o civilní sféře, kde nepoužívám pojem vzdělávání, ale osvěta. Civilista, který je řádně poučen jak se zachovat ve vyhocené situaci typu teroristický útok, který dokáže poskytnout první pomoc či udržet klid, má násobně větší šanci přežít. Oblast vzdělávání z hlediska protiteroristické reakce byla v řadách České policie podceňována. Důvody jsou jasné. Společenská situace minulého století nenasvědčovala hrozbám terorismu. Veškerý akcent směřoval na boj s majetkovou a běžnou násilnou trestnou činností a porevoluční léta byla ve znamení hospodářské kriminality. Jak již bylo popsáno v minulých kapitolách, též občané České republiky byli ušetřeni teroristických hrozeb, nebylo proto nutné znepokojovat a opatření typu zrušení základní vojenské služby se zdály být na místě. Dnešní situace je však zcela odlišná.

6.1 Profesní vzdělávání

Vzhledem k tomu, že se tomuto oboru profesně věnuji, rád bych se v této kapitole zaměřil na vzdělávání příslušníků Policie České republiky. Pochopitelně nesnižuji tím profesní připravenost a vzdělávání dospělých subjektů boje s teroristy, o kterých jsem se zmiňoval v předchozí kapitole.

Součástí prvotního procesu profesního vzdělávání je samotné výběrové řízení. Jedná se o zdravotní testy, psychologické vyšetření a testy fyzické způsobilosti. Toto řízení v praxi znamená, že každý uchazeč, který se dostaví je podroben pohovoru s personalistou, který vytřídí evidentně nevhodné typy. Jedná se zejména o nositele záznamu v trestním rejstříku, či jinak závadové osoby.

Následují složité psychotesty, které se skládají z výkonových testů, ze kterých lze odvodit IQ, reakční čas, pozornost a paměť. Osobnostní dotazník kvůli struktuře osobnosti a všem dobře známé projekční metody – test stromu a postavy. Součástí psychologického vyšetření je samozřejmě rozhovor a pozorování psychologem, neboť právě toto jsou základní psychodiagnostické metody sloužící k získání základních informací o sledovaném jedinci.

Pokud uchazeč projde psychologickým vyšetřením, dostaví se na zdravotní vyšetření. Zde je potřeba prověřit zda nemá uchazeč nějaké zdravotní omezení, jako jsou alergie, nebo špatný zrak a důležitou součástí je testování na přítomnost drog v organizmu uchazeče.

Pak přichází na řadu testy fyzické způsobilosti, které prověří, jak fyzickou úroveň a pohyblivost, tak vůli a snahu jedince se na testy připravit. Testy se skládají z člunkového běhu, kliků, celomotorického testu na čas a běhu na jeden kilometr. Náročnost těchto testů se výrazně snížila, neboť mnoho uchazečů nebylo schopno testy fyzické způsobilosti projít. Zdlouhodobé zkušenosti je možné vyvodit závěr, že v době, kdy byla jedna z podmínek přijetí absolvování základní vojenské služby, splnilo i náročnější fyzické testy vysoké procento uchazečů.

Pokud uchazeč zdárně absolvuje výběrové řízení a je přijat do služebního poměru, čeká jej základní odborná příprava. Tuto lze pokládat za základní dvanáctiměsíční vzdělávací proces, který je nutné absolvovat. Je zaměřena na rozvoj schopností, vědomostí, dovedností a policisté se zde učí uznávat hodnoty nezbytné pro výkon policejní práce. Skládá se z měsíčního kurzu ve Vyškově a dalšího vzdělávání ve Školním policejním středisku ve Středočeském kraji. Tato příprava je zakončena závěrečnou zkouškou, která se skládá z ústní, praktické a střelecké zkoušky, taktiky a donucovacích prostředků a opět zkouškou fyzické způsobilosti.

Po úspěšném absolvování je policista přijat do služebního poměru na dobu určitou tři let. Toto období slouží k dalšímu sebevzdělávání a před uplynutím této doby musí policista absolvovat takzvanou „tříletou zkoušku,“ která je zaměřená už na konkrétní policejní činnost. Skládá se z písemné a praktické zkoušky před komisí. Zde se opět ukazuje, že dobrý policista musí být dobře prakticky, ale i teoreticky vybaven. S jistou nadsázkou by se dalo tvrdit, že sval nemůže pracovat bez přispění mozku. Poté přichází období, kdy se policista rozhlíží, takzvané období hledání, kde hledá uplatnění ve své kariéře. Pokud policista uspěje, automaticky se mu prodlužuje pracovní poměr na dobu neurčitou. V rámci profesního vzdělávání má Policie české republiky vytvořen systém další odborné a kvalifikační přípravy. Tento je možné absolvovat na Policejní akademii České republiky a to formou dálkového, nebo denního studia jako bakalářský, magisterský, nebo doktorský program.

Dle svých schopností si může najít v průběhu služebního poměru vhodné uplatnění. K tomu dopomáhá i takzvaný kariérní řád a systém výběrových řízení. Pokud chce policista v rámci kariérního růstu změnit své zařazení a najde si vhodné volné místo, přihlásí se do výběrového řízení, jehož součástí je potvrzení o fyzické způsobilosti. Tuto vydává instruktor služební přípravy po splnění testů fyzické způsobilosti. Tyto testy jsou stejného typu jako testy u uchazečů k Policii České republiky, avšak v případě nástupu na pozici, kde stačí testy skupiny tři, nebo čtyři je policista ušetřen běhu na jeden kilometr. Pro některé jedince středního věku jsou tyto testy již dosti náročnou součástí výběrového řízení. Proto se od instruktora služební přípravy očekává vhodné pedagogický přístup. Je potřeba pomocí vhodně zvolených didaktických metod pomoci, poradit a ukázat jak lze dosáhnout kýženého cíle. Pokud si zvolí policista některý ze

specializovaných útvarů typu Útvar rychlého nasazení či jiných útvarů s celorepublikovou působností, musí absolvovat přijímací proces, jehož náročnost je mnohonásobně vyšší a ztrátovost bývá devadesát procentní. V rámci tohoto řízení musí policista splňovat ještě další kritéria, jako je věk, nebo délka služby u Policie České republiky, nebo dokonce vlastnit řidičský průkaz. Musí absolvovat výrazně složitější a déle trvající psychologické testy se zaměřením na týmovou práci, adaptibilitu a odolnost vůči stresu. Samozřejmě velmi náročné jsou testy fyzické způsobilosti. Tyto testy obsahují běh na šedesát metrů, na pět kilometrů, přitahy na hrazdě, sedy lehy na čas, plavání, šplh, překážková dráha a šestidenním testem odolnosti. Ten slouží k proověření psychické a fyzické odolnosti, vytrvalosti, síly, manuální zručnosti a například pochod se zátěží. Toto vše při nedostatku spánku. Tento proces zaručuje sice personální kvalitu, ale u jednotky tohoto typu probíhá vzdělávání nepřetržitě.

Z laického hlediska by se mohlo zdát, že vzdělávací proces, který je každodenní součástí jednotek tohoto typu bude jednotvárný, neboť jde o to „pouze zlikvidovat pachatele.“ To však není pravda. Je nutné si uvědomit, že tento výcvik členů protiteroristických jednotek je jakási specifická forma vyučovacího procesu, neboť je zaměřena na taktiku zásahu nejen v budovách, ale i v letadlech, vlacích, nebo autobusech. Výcvik je samozřejmě též zaměřen na střeleckou přípravu, práci ve výškách, topografii, potápění, řízení vozidel, odstřelovačské dovednosti, zdravotnické schopnosti i ženijní výcvik. Nezbytností je vynikající fyzická připravenost a psychická odolnost. Výcviky probíhají jak v České republice na tajných základnách, tak v zahraničí. Útvar rychlého nasazení patří již delší dobu ve světovém měřítku protiteroristických jednotek mezi ty nejlepší.¹⁷

Bylo by chybou podceňovat či jinak dehonestovat práci policistů na základních útvarech. První opatření na místě činu je totiž vždy povinností prvosledových hlídek. Kvalita prvosledových hlídek základních útvarů Policie České republiky má hlavní slovo a může výrazným způsobem ovlivnit počty obětí na místě činu. O této problematice se šířeji rozepíši v praktické části, kde budu na případové studii „útočníka

¹⁷ KOVÁŘ M. *Terorismus III: Protiteroristické jednotky*. 1. Vyd. Praha: Police history, 2007. ISBN 978-80-86477-00-8

z Uherského Brodu“ demonstrovat činnost policistů základního útvaru na místě činu. Tento příklad aktivního střelce je typickým příkladem a naštěstí jediným případem v historii České republiky, kde lze popsat způsob, jakým se prolínalo chování civilních osob a policistů na místě činu. Je to smutné, ale tento ojedinělý čin odstartoval významné změny ve výcviku policistů a osvětě veřejnosti.

Policisté na základních útvarech jsou první, kdo obrazně řečeno přichází s kůží na trh a společnost by si jich za tuto oběť měla vážit. Tito policisté prochází během výkonu služby vyhrocenými situacemi, kdy je ohrožen jejich život a zdraví a výkon služby ve velkých městech přirovnávají někteří psychologové z hlediska stresových situací k nasazení ve vojenských zahraničních misích. Pořádková policie plní obecné úkoly, kterými je především ochrana života a zdraví. Pro plnění těchto úkolů je nezbytné absolvovat metodická zaměstnání, prověrky, fyzické, profesní a střelecké dovednosti.

U Policie České republiky probíhá celoroční výcvik a je přizpůsoben jejich funkčnímu zařazení. Kritéria jsou nastaveny tak, že policisté jsou zařazeni do různých skupin služební přípravy, ze kterých vychází četnost výcviků a náročnost každoročních prověrek. Policisté zařazení do skupiny číslo dvě, mají za povinnost absolvovat minimálně osm výcviků a střelb za rok. Pro třetí skupinu služební přípravy jsou to minimálně čtyři účasti a pro čtvrtou skupinu dvě účasti. Policisté zařazení ve čtvrté skupině služební přípravy však již neprovádí žádné zákroky, jedná se o zařazení typu tiskový mluvčí či operační důstojník. Každý měsíc je výcvik tematicky jinak zaměřený a tudíž policisté na různých útvarech mají možnost absolvovat toto vzdělávání s ohledem na své zařazení.

Policisté speciálních útvarů plní prověrky pro skupinu číslo jedna, plus v rámci těchto jednotek působí specialista odstřelovač, pyrotechnik, potápěč. Jejich výcvik je zpřísněn o speciální odborné dovednosti, které absolvují ve výcvikových střediscích Ministerstva vnitra.

6.2 Civilní osvěta

Ve své práci jsem do této chvíle opomíjel význam vzdělávání civilního obyvatelstva. Jsem si toho vědom, a proto zařazuji kapitolu s názvem „Civilní osvěta.“ Přiznám, jsem zatížen svojí prací, kde se věnuji striktně výuce úzkého okruhu obyvatel a to příslušníkům Policie České republiky. Uvědomuji si, že celkový počet 35 000 policistů je vzhledem k celkovému počtu obyvatel České republiky zanedbatelný a významná část v boji proti terorismu leží na bedrech civilní populace. Civilní osvěta je v tomto případě velmi důležitá a bohužel jak vyplynulo z mého výzkumu, je na velmi špatné úrovni. Přípraveností civilního obyvatelstva v boji s terorismem se rozumí nejen obsluha zbraní či znalost aktivních obranných taktik, ale i třeba prostá znalost základního zdravotnického minima, ochranných prostředků jednotlivce, nebo orientace v neznámém terénu. Významným faktorem je též zachování klidu a znalost základních principů přežití v městském i přírodním prostředí. Nerad bych se opakoval, budu o tomto problému hovořit v interpretaci výzkumu, avšak je zřejmé jak výrazně oslabilo naši společnost zrušení základní vojenské služby a předvojenských branných činností v organizacích typu SVAZARM.

Příkladem perfektní civilní osvěty je stát Izrael a Švýcarsko. Oba státy jsou si do jisté míry podobné. Židé byli celá staletí pronásledováni z náboženských, v době druhé světové války též politických a ekonomických důvodů. Toto pronásledování maximálním způsobem stmelilo židovský národ, což vyvrcholilo vznikem státu Izrael. Židé, mající v neblahé paměti události období druhé světové války, jsou si vědomi nebezpečí a hrozeb vnějšího světa a díky tomu je zde perfektní civilní osvěta. Obranný systém, který fungoval do konce dvacátého století v zemích varšavské smlouvy, Židé přijali, rozšířili a zkvalitnili. Zatímco například Česká republika systém branného vzdělávání po „Sametové revoluci“ zcela ztratila, stát Izrael svůj systém neustále zdokonaluje a progres je jasně zřetelný v počtu minimálních ztrát na lidských obětech v případech četných teroristických útoků. Dobře vycvičený občan státu Izrael, který absolvuje předvojenský výcvik a několikaletou prezenční povinnost, je po odchodu do civilního života perfektně připraven čelit teroristickým hrozbám. Nejedná se pouze o použití zbraně, ale o celkovou připravenost a emoční stabilitu. Stát Izrael by nám

mohl být v systému civilní osvěty zářným příkladem, a proto se této problematice věnuji i v dalších kapitolách.

Druhým zářným příkladem perfektní civilní osvěty je Švýcarsko. Stát ležící v Evropě disponující velkým bohatstvím, který nepodlehł diktátům Evropské unie a pseudohumanistickým myšlenkám. V dobách, kdy Česká republika jakožto stát bývalého východního bloku odzbrojuje své obyvatele a snaží se maximálně odeprít svým občanům právo na sebeobranu, Švýcarsko činí pravý opak. Každá rodina zde disponuje alespoň jednou útočnou automatickou puškou, záložní zbraní a několikatisícovým palebným průměrem. Systém domobrany, který je v této zemi nastaven, je odlišný od bezpečnostní politiky ostatních států, avšak v kontextu dnešní doby se zdá být velmi účinný. Kvalita tohoto systému je jasně demonstrována pouze nepatrným počtem nelegálních migrantů, kteří vkročili na území tohoto malého státu.

V této kapitole bych se pokusil zahrát si na prognostika a tróufám si tvrdit, že Česká republika je v civilní osvětě obyvatel z hlediska boje proti terorismu na velmi špatné úrovni a bude nutné zjednat nápravu. Jako příklad, nám mohou posloužit výše uvedené státy, jejichž kvalita civilní osvěty je na perfektní úrovni. Dalším kladným výrazným prvkem v těchto zemích je solidarita obyvatel, hrdost a národní cítění. Problematice civilní osvěty, kterou lze rámcově chápat, jako vzdělávání dospělých jsem se výrazně věnoval ve výzkumné části této práce, proto je možné, že se zde budou některé informace mírně prolínat.

Závěrem této kapitoly bych chtěl konstatovat, že jsem přesvědčen o špatně nastaveném systému civilní osvěty v naší zemi, kdy neustále těžíme z branné výchovy, kterou poskytoval občanům dřívější totalitní režim. Poté co odejdou generace dnešních čtyřicátníků, bude civilní populace České republiky neschopná reagovat na teroristické hrozby dnešního světa.

PRAKTICKÁ ČÁST

7 VÝZKUM

7.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumné části je za použití moderních vědeckých metod hodnověrně objasnit (vyvrátit či potvrdit) stanovené hypotézy. Všechny tři hypotézy potažmo celá praktická část se týká vzdělávání dospělých.

První hypotéza se zabývá vzděláváním v oblasti nabývání oprávnění nosit či držet střelnou zbraň (zbrojních průkazů) a omezení případně úplného zákazu tohoto tradičního práva.

Druhá hypotéza se zabývá vzdělávacím procesem policistů, mapuje kvalitu a kvantitu tohoto procesu.

Poslední hypotéza se zabývá připraveností dnešní populace efektivně čelit reálným hrozbám dnešního světa, vzděláváním v oblasti branné výchovy a ochotou bojovat za naše společenské hodnoty.

7.2 Případová studie

Pro případovou studii jsem si vybral případ střelce z Uherského Brodu, na kterém bych chtěl deklarovat postup policie a teoreticky srovnat tragické následky s možností pohotovové likvidace tohoto střelce.

Dne 24.2.2015 došlo v Uherském Brodě k tragické události. V místní restauraci Družba postřílel třiašedesátiletý Zdeněk Kovář osm osob, jednu osobu zranil a před zásahem policie spáchal sebevraždu.

Pachatel vešel do restaurace v 12.30 hod., ještě na schodech do objektu jej předběhl muž, který spěchal na toaletu a který poté co zaslechl střelbu, zde setrval několik hodin.

Již v 12.38 hod. přijala policie první oznámení od osoby, které se podařilo jako jediný objekt opustit. Poté následovaly další telefonáty. V 12.47 hod. přijala první hlídka policie oznámení od operačního střediska a vyrazila na místo a po třech minutách již oznámila, že po nich pachatel střelí. Kolem 12.56 hod. volal útočník do televize Prima a stěžoval si na šikanu úřadů vůči jeho osobě a vzhledem k tomu, že mu nikdo nechce pomoci, bere spravedlnost do svých rukou. Po 13.00 hod. se podařilo policejním jednotkám, které obsadily okolí restaurace navázat s pachatelem kontakt. V 14.16 hod. se objeví v živém vysílání na ČT 24 starosta Uherského Brodu a oznámí, že se v restauraci na WC skrývá muž, pro což ho později ministr Chovanec obviňuje z ohrožení tohoto muže. V 14.23 hod. konečně padlo rozhodnutí o vstupu zásahové jednotky do objektu. Ta vzápětí zjišťuje, že pachatel je mrtev a mimo něj se na místě činu nachází dalších osm mrtvých. Vzhledem k této události se na místo činu vypravili i jmenovaný ministr vnitra Milan Chovanec a policejní prezident Tomáš Tuhý.

V souvislosti s touto událostí ještě ve 23.00 hod. vnikla policie do domu útočníka, kde byla zabarikádovaná jeho psychicky nemocná manželka.¹⁸

V reakci na tento incident se rozvířila diskuze o počtech legálně držných střelných zbraní. I ministr vnitra Milan Chovanec dle iDNES zvažoval, zda není v Česku příliš vysoký počet držitelů zbraní.

Uvedená případová studie není typickým příkladem teroristického útoku, zde se jedná spíše o případ aktivního střelce, kterým byl zřejmě psychicky narušený muž z Uherského Brodu.

Tato událost rozdělila českou veřejnost na dva tábory a dodnes vyvolává syrové emoce. Část veřejnosti zaujala postoj proti držitelům střelných zbraní. Okamžitě následovala reakce z řad vlastníků zbraní, držitelů zbrojních oprávnění, kteří neštěstí v Uherském Brodě připisovali na vrub psychicky chorému člověku, nikoli však chybě systému. Vzniklo občanské sdružení hájící zájmy příznivců střelby.

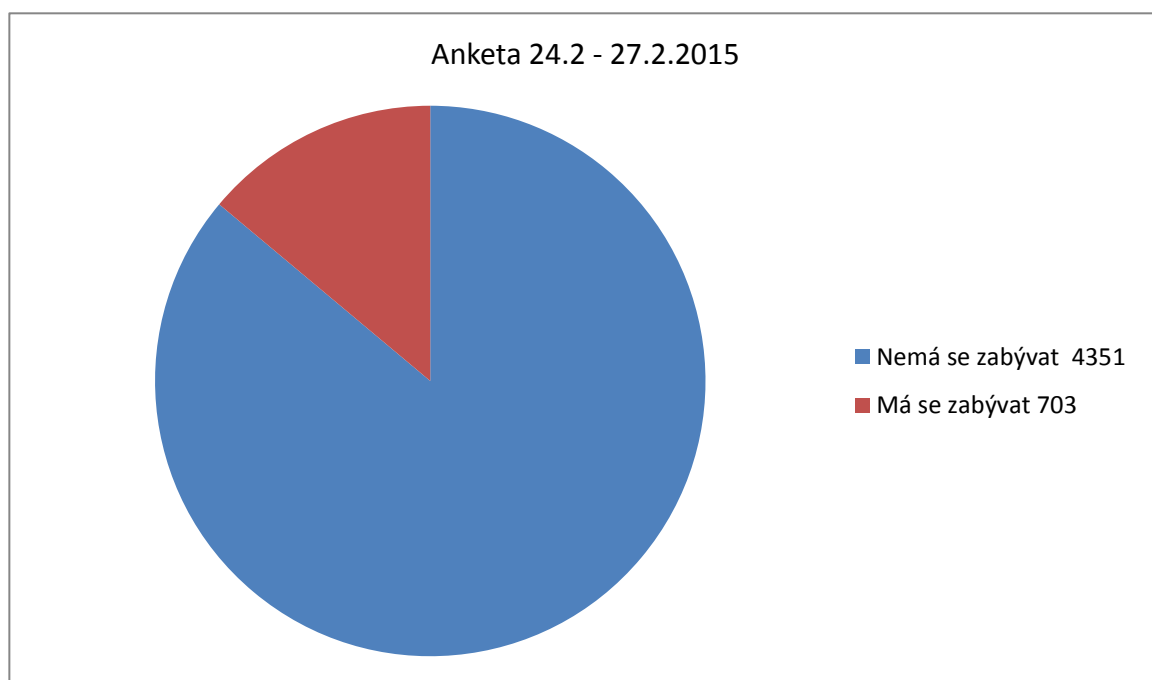
¹⁸ TŘEČEK, Č. Přehledně: *Útok v Uherském Brodě a zásah policie krok za krokem* [online]. © 25.2.2015 [cit.2017-02-13]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chronologie-v-pripadu-strelby-z-uherskeho-brodu-fuu-/domaci.aspx?c=A150225_104348_zlin-zpravy_cen

Je třeba si uvědomit, že počet majitelů zbrojních průkazů v České republice je shodný s počtem volitelů menší politické strany. Z tohoto důvodu je těžké prosadit dílčí změny zákona o střelných zbraních. Je zřejmé proč.

V souvislosti s případem se objevila řada otázek, týkajících se především práce policie, orgánů veřejné správy a samosprávy obcí. Je to smutné, ale tento případ přinesl pozitivní změny ve výcviku policie, zlepšení spolupráce Policie České republiky s ostatními orgány veřejné správy a zlepšení komunikačních kanálů.

V reakci na tuto smutnou událost se mohli vyjádřit čtenáři iDNES k výroku pana ministra Milana Chovance o počtech legálně držných zbraní v České republice. Výsledek tohoto hlasování znázorňuje graf č.1

Graf č.1: Má se vláda zabývat počtem legálně držných zbraní ČR.

Zdroj¹⁹

¹⁹ ČTK, iDNES.cz *Má se vláda zabývat počtem legálně držných zbraní v ČR.*[online].© 24.2.2015[cit. 2017-02-10]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/drzeni-zbrani-v-cesku-strelba-uhersky-brod-f22-/domaci.aspx?c=A150224_205018_domaci_hro

7.3 Zkoumání stanovených hypotéz

Ke zkoumání stanovených hypotéz jsem si zvolil metodu řízeného rozhovoru, neboť se jedná o metodu kvalitativní. Soubor otázek je uveden v přílohách A,B a C tak, jak byly pokládány respondentům. Po zpracování získaných informací jsem tyto interpretoval v kapitole 8.

1) Mezi občany České republiky je rozšířené velké množství legálně držených střelných zbraní. Bylo by dobré jejich počty dle požadavků Evropské unie omezit, případně střelné zbraně zcela zakázat.

V současné době se objevuje v médiích často diskutované téma zákazu či omezení legálně držených poloautomatických zbraní. Toto téma vyvstalo ruku v ruce s masovou migrací, která odstartovala v roce 2014. Byť se často hovoří o přínosu těchto veskrze afrických migrantů pro evropskou společnost, pravda je taková, že z jejich řad se rekrutuje naprostá většina náboženských fanatiků – teroristů.

Zajímavou myšlenku vyslovil prezident České republiky Miloš Zeman, který prohlásil: „*Ne každý muslim je sice terorista, ale každopádně každý terorista je muslim.*“ Pro tuto myšlenku byl představiteli Evropské unie značně kritizován, avšak pokud se nad ní zamyslíme, je zcela pravdivá.

Mezi laickou a profesní veřejností se rozhořel mediální boj, který se týká legálního držení poloautomatických zbraní. Držitelé zbraní a část laické veřejnosti zastává názor, že legálně držená zbraň, jejíž uživatel je k jejímu použití řádně vyškolen působí jednak preventivně a v případě potřeby může být využita jako prostředek sebeobrany při náhodném teroristickém útoku. Humanisticky zaměřená část laické veřejnosti a ti co nemají s následky teroristického útoku osobní zkušenosti tvrdí, že zbraně přináší zlo a problematika ochrany by měla být svěřena výhradně ozbrojeným složkám. Já jakožto příslušník ozbrojených složek a zároveň držitel zbrojního průkazu mám pochopitelně opačný názor. Myslím si, že veřejnosti by nemělo být upíráno právo na sebeobranu z tohoto důvodu mne tato problematika zajímá.

Abych nebyl nařčen z určité podjatosti, zařadil jsem při zkoumání výše uvedené hypotézy průměrný vzorek populace. Jsou zde zastoupeni muži, ženy, laici i odborníci. Měl jsem tu čest požádat o názor kapacity z oboru profesních činností. Prezentuji názor letitého veterána armádních misí Lumíra Němce, izraelských expertů Avi Nardia a mého přítele, veterána zahraničních misí, příslušníka Útvaru rychlého nasazení, jehož jméno z důvodu utajení neuvádím. Zajímavé jsou též myšlenky mého učitele instruktora ve výslužbě Mgr. Pavla Černého, které budu v této práci také prezentovat.

2) Výcvik policistů je na velmi dobré úrovni, Policie České republiky je schopna reagovat na situaci typu teroristického útoku.

Velkou část své profesní kariéry jsem strávil jako instruktor služební přípravy a krizového řízení. Jak již název napovídá, náplní mé práce je výcvik policistů, tedy vzdělávání dospělých. Snažím se svou práci vykonávat poměrně svědomitě a velký důraz kladu na praktické zkušenosti. Každý výcvik obsahuje teoretický a praktický rámec. Dobrý policista by měl být pro výkon služby velmi dobře teoreticky a prakticky vybaven. Teoretickou vybavenost poskytuje policistům základní odborná příprava, kterou musí absolvovat každý příslušník a další speciální teoretické znalosti pak čerpá při dalších doškolovacích kurzech, dle odborného zařazení. Praktický rámec pak leží na bedrech instruktorů služební přípravy. Každoročně se účastním řady instrukčně metodických zaměstnání s různým zaměřením, jejíž obsah poté zprostředkuji všem policistům formou námětových cvičení. Pravidelně se provádí prověrky praktických dovedností a fyzické způsobilosti. Zastávám myšlenku, odolávat teroristovi může pouze policista, který ho kvalitativně přesahuje a to jak v rovině výcviku, tak pochopitelně materiálního vybavení. Tím myslím, že vybavení policie by mělo být vždy lepší, než má k dispozici protivník, v tomto případě terorista. Toto tvrzení však v reálu mnohdy pokulhává. Mělo by platit „štěstí přeje připraveným.“

Při zkoumání této hypotézy jako jediný jsem použil čistě resortní vzorek – policisty České republiky krajského ředitelství Karlovy Vary. Použité metody byly vzhledem k objektivnosti anonymní. Věřím, že tato hypotéza se jako dobrá vizitka mé práce potvrdí.

3) Dnešní mladá populace není schopna adekvátně reagovat na reálné hrozby dnešního světa, jako je islámský terorismus.

Dnešní moderní doba nám krom množství vymožeností přináší velkou řadu negativ. Svět již netrápí bipolární rozdělení světa a studená válka, jak tomu bylo v minulém století, ale hrozby, které představuje terorismus. Tento má projev takzvané hybridní války, kdy nepřítel je neurčitý, lze jen velmi těžko odhadovat, kde udeří a jaké budou následky. Opět se ve své práci musím vrátit k problematice islámského terorismu a migrace. Občan bývalého východního bloku měl jasně definovaného nepřítele, kterým byl západně smýšlející imperialista. Nepřítel tohoto typu byl jasně čitelný a bylo možné se proti jeho hrozbám odpovídajícím způsobem připravit. Islámský terorista může zaútočit kdykoliv na jakémkoliv místě a též výběr zbraní je v jeho rukou. Tento nepřítel je naopak velmi nečitelný, nerespektuje žádné konvence a je tedy velmi obtížné proti této hrozbě reagovat. Evropa doplácí na svou humanitu a svou potřebu pomáhat lidem v nouzi. Nabízí se otázka, zda je naše populace připravena adekvátně čelit těmto hrozbám. V této hypotéze se zabývám připraveností hájit základní svobody občanů naší země. Zamysleme se nad tím, zda nastupující generace je schopná a zároveň ochotná obětovat své pohodlí případně i životy v zájmu ochrany své vlasti.

Dále se zabývám kvalitou populace z hlediska připravenosti čelit hrozbám. Rozhodujícím faktorem je absolvování základní vojenské služby. Domnívám se, že generace dnešních čtyřicátníků, která ještě prošla základním vojenským výcvikem má nesrovnatelně vyšší potenciál z hlediska obrany své vlasti, též národní cítění je na mnohem vyšší úrovni.

Veškeré domněnky se pokusím objasnit pomocí vhodně zvoleného řízeného rozhovoru. Jak jsem již uvedl, jsem profesí policista a zajímám se o různé způsoby výcviku civilního obyvatelstva. Věnuji se též bojovému umění Krav Maga, který má své kořeny ve státě Izrael. Tento demokratický stát je světovým příkladem připravenosti civilního obyvatelstva na krizové situace. Jedná se o stát, který je prakticky od počátku svého vzniku ve válečném konfliktu se svými sousedy. Byť početně menší stát, svou kvalitou, vycvičením a jednotnou vírou odolává mnohonásobné síle svých arabských nepřátel. Úspěch zde pramení především z perfektního výcviku, disciplíny a bojových

zkušeností. Civilní obyvatelstvo, krom menšiny ortodoxních věřících zde prochází základní vojenskou službou, kde jsou adeptům vštěpovány základní vojenské dovednosti, znalosti manipulace a obsluhy zbraní, ale především zásady boje s terorismem. Tato příprava se v reálném životě projevuje eliminací počtu obětí.

8 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ ZÍSKANÝCH DAT

- 1) **Mezi občany České republiky je rozšířené velké množství legálně držných střelných zbraní. Bylo by dobré jejich počty dle požadavků Evropské unie omezit, případně střelné zbraně zcela zakázat.**

Tato hypotéza byla jako jediná naprosto vyvrácena, neboť daleko větší obava širokého vzorku populace je ze zneužívání nelegálně držných zbraní, popřípadě náboženského terorismu než ze zneužití legálně držných zbraní.

Dotázaní nemají obavy zvládnutí legálně držných zbraní, pouze poukazují na řádné dodržování veškerých náležitostí při získávání zbrojního průkazu. Někteří dotázaní shodně navrhují zpřísnění kritérií pro držení zbrojního průkazu, například psychotesty, nebo prodloužení kurzu zájemců o zbrojní průkaz. Tento by probíhal jako autoškola vládu desítek hodin. Řízení vozidla není totiž méně nebezpečné než špatná manipulace se zbraní. Absolutní většina respondentů je znechucena z míry zásahu orgánů Evropské unie do práv občanů naší země potažmo do práv držitelů střelných zbraní. Mnozí se odkazují na tradice naší země, kde svou roli hrála jak sportovní střelba, biatlon, myslivost, nebo sběratelství.

Závěrem bych prezentoval myšlenky odborníků v oblasti profesních činností. Veterána armádních misí Lumíra Němce a Mgr. Pavla Černého. Bezúhonné veřejnosti by nemělo být upíráno právo na držení střelných zbraní. Mgr. Pavel Černý dokonce z vlastní zkušenosti tvrdí, že kvalita a dovednosti civilních osob v oblasti střelných zbraní jsou mnohdy na vyšší úrovni, než u ozbrojených sborů České republiky. Izraelský expert a bývalý instruktor armády pro boj z blízka Avi Nardia zastává názor, že vzorem pro Českou republiku v boji s terorismem může být právě Izrael, kde se pohybuje po ulicích mnohem větší procento ozbrojených civilistů, kteří mohou v případě vyhrocené situace efektivně zasáhnout. K tomuto názoru se kloní i dotázaný příslušník Útvaru rychlého nasazení, jehož jméno z důvodu utajení neuvádím.

2) Výcvik policistů je na velmi dobré úrovni, Policie České republiky je schopna reagovat na situaci typu teroristického útoku.

Potvrzení této hypotézy jsem vnitřně očekával, jelikož jsem do určité míry do problematiky zainteresován. Pro velkou vypovídací hodnotu jsem zvolil řízený rozhovor, ze kterého vyšly následující skutečnosti. Policie České republiky je z hlediska výcviku a informovanosti na velmi dobré úrovni. Policisté jsou v pravidelných intervalech proškoleni ke zvládnutí mimořádných událostí typu šílený střelec či teroristický útok. Obecně lze prohlásit, že každý policista zařazený v přímém výkonu služby by měl být schopen vyhrocenou situaci zvládnout, případně učinit taková opatření, aby došlo k rychlé eliminaci pachatele s minimálními ztrátami na životech civilních osob. Veřejnost má tendence schopnosti policie snižovat, což plyne z obecné lidské averze vůči represivním složkám. Na dehonestaci policie se velkou měrou podílí též masová média, která mají tendenci úspěchy a schopnosti zamlčet, drobné excesy a neúspěchy policistů zveličit.

Při hodnocení nezávislým odborným arbitrem však naše policie jako celek vychází v evropském měřítku velmi dobře. Některé složky jsou dokonce hodnoceny jako z nejschopnějších na světě. Otazník zůstává nad počty policistů a materiálním vybavením. Za vlády bývalé politické reprezentace došlo k masivnímu, nekoncepčnímu snižování počtu policistů, což jak se ukázalo v kontextu dnešních událostí, nebylo šťastným řešením. Na základě své dlouholeté praxe instruktora služební přípravy vidím jak těžké je přeměnit mladého muže v policistu a potrvá ještě mnoho let, než dojde k obnovení původního početního stavu.

Co se týče výstroje a výzbroje odhalil rozhovor nedostatky v kvalitě, ale i kvantitě. Je třeba, aby Policie České republiky pružně reagovala na materiální vybavení přestupců zákona, (v tomto případě teroristy) a vždy byla alespoň mírně napřed. K čemu je policistovi dobrý výcvik a perfektní teoretické znalosti, když má k dispozici pouze zbraň nízké účinnosti, kterou nelze eliminovat útočníka vybaveného špičkovou balistickou ochranou.

3) Dnešní mladá populace není schopna adekvátně reagovat na reálné hrozby dnešního světa, jako je islámský terorismus.

Tato hypotéza byla za užití řízeného rozhovoru bohužel zcela potvrzena. Do výzkumu jsem zapojil taktéž starší část populace, která převážně absolvovala základní vojenskou službu, abych mohl názorně prezentovat rozdíl v kvalitách této a dnešní mladé generace z hlediska odolnosti a schopnosti reagovat na přichozí hrozby dnešního světa typu teroristický útok.

Je to způsobeno zřejmě vysokým komfortem životního stylu, změnou zájmů a zřejmě změnou celkového přístupu k životu. Dalším důvodem může být potlačení národní hrdosti a vlastenectví, které je v dnešní společnosti považováno spíše za patologický projev. Největším důvodem této fatální nepřipravenosti je zřejmě absence základní vojenské služby. Toto tvrzení je naprosto průkazné při porovnání dotazníků respondentů mladších čtyřiceti let a starších čtyřiceti let, těch, kteří absolvovali základní vojenskou službu.

Základní vojenská služba zasáhla nepříjemným způsobem do života většiny z nás. Polistopadová doba přinesla řadu změn. Mezi ty výrazné patřilo zkrácení a následně úplné zrušení základní vojenské služby. Je velmi diskutabilní, zda bylo toto rozhodnutí z dnešního pohledu šťastné. Polistopadová doba dehonestovala výkon základní vojenské služby, který byl do té doby brán jako základní občanská povinnost. Mladým byla nabízena jakási alternativa civilní služby vobecně prospěšných zařízeních. Toto vedlo k tomu, že „chut“ mladých absolvovat základní vojenskou službu rapidně klesla. A snem velké většiny mladých mužů se stala modrá knížka. S odstupem času se ukázalo, že branné schopnosti mladé populace se výrazně snížili. Nakonec v roce 2004 situace dospěla kúplnému zrušení základní vojenské služby. A od 1.ledna 2005 je armáda plně profesionální.

Klaním se k názoru, že byť základní vojenská služba přinášela velké množství negativ spjatých i s dlouhodobým odloučením od rodiny, celkový přínos je neoddiskutovatelný. Absence vojenské služby se projevuje vcelé společnosti, mimo jiné i v kvalitě uchazečů o práci u policie a ozbrojených složek vůbec. Cítím, že toto téma je mi opět velmi blízké a z toho důvodu jsem zařadil do své práce tuto hypotézu.

Bohužel ukazuje se, že odchodem dnešních čtyřicátníků bude zřejmě klesat i akceschopnost dnešní zhýčkané mladé populace a pokud chceme odvrátit zřejmé negativní dopady, bude třeba učinit nezbytná opatření znovuzavedení byť zkrácené základní vojenské služby, zájmových klubů branné výchovy, nebo školní branné přípravy, která byla dříve běžná. Bude nutné posílit národní hrdost na úkor sebezničující humanity.

ZÁVĚR

Svoji práci jsem věnoval „terorismu,“ velké hrozbě dnešní doby. Cílem mojí práce nebylo bezmyšlenkovitě opisovat různé definice či statistiky, ale pokusil jsem se problém uchopit z hlediska pedagogického. Byť se to nezdá, ale výcvik a osvěta hraje významnou roli v boji s tímto světovým problémem. Ve své práci jsem se snažil o nezaujatý postoj, ačkoli to bylo vzhledem k mé profesi velmi obtížné. Pokusil jsem se zamyslet nad několika ožehavými tématy, které v současné době rozdělují naši společnost a které úzce souvisí se vzděláváním dospělých.

Díky výzkumné části této práce, která spočívala ve studiu písemností, sběru dat a zkoumání stanovených hypotéz se mi potvrdily skutečnosti, které jsem předpokládal. Výsledky zkoumání jsou i tak velmi překvapující a poukazují na špatnou vzdělanost civilní populace v oblasti branné přípravy. Je jasné, že není možné spoléhat pouze na dobře fungující Policii České republiky a další zainteresované ozbrojené sbory, ale pokud chceme uspět jako společnost v boji proti teroristům, musíme přistoupit k razantním změnám. Vzhledem k získaným výsledkům bych si dovolil navrhnout soubor doporučení, která by byla progresem v boji proti terorismu.

Není dobré upírat občanům České republiky právo na nošení a držení střelných zbraní. Tato tradice je v našem národě pevně zakořeněna a občané chápou snahu o odzbrojení jako bezdůvodnou šikanu. Legislativa České republiky v oblasti střelných zbraní je natolik kvalitní, že není třeba nic zásadního měnit. Teoretické znalosti požadované po uchazečích jsou velmi rozsáhlé, systém testování je taktéž nastaven velmi dobře. Dovolil bych si navrhnout následující změnu. Teoretickou část ponechat na stejné úrovni, praktickou výrazně rozšířit. Osobně si myslím, že získání zbrojního průkazu by mělo být podobné jako získání řidičského oprávnění. Každý řidič musí před získáním tohoto oprávnění absolvovat několik desítek hodin praktické jízdy. Stejně tak by mohl každý uchazeč o zbrojní průkaz absolvovat předepsaný počet hodin zaměřený na praktickou a zejména bezpečnou manipulaci se zbraní. Nebylo by chybou, kdyby kurz trval řádově i několik měsíců a v rámci kurzu by se prováděly modelové situace použití zbraně dle skupiny zbrojního průkazu. Získání zbrojního průkazu by se prodražilo, avšak z hlediska bezpečnosti by byl tento model velkým přínosem. Perfektně vycvičený

občan se střílnou zbraní by byl bezpochyby přínosem pro celou společnost. Pokud by tento model pomohl zachránit byť jeden jediný lidský život, bylo by dobré vyvolat politickou diskusi na úpravu zákona.

Policisté tvoří specifickou skupinu naší společnosti. Byť často zatracovaná, odvádí dobrou práci pro blaho nás všech. Jejich vzdělávání je odlišné od klasického civilního školství, má své zvláštnosti a je velmi náročné. Policie České republiky je schopná reagovat na teroristické hrozby, bylo by však dobré zvýšit personální stavy a zlepšit materiální zabezpečení. Bylo by dobré vrátit situaci, kdy do řad policie nastupovali mladí lidé z přesvědčení pomáhat druhým a nikoli z nedostatku jiných možností zaměstnání. Aby nastal tento stav, je třeba nastolit především důstojné finanční podmínky.

Dnešní mladá populace je absolutně nepřípravena na reálné hrozby dnešního světa. Tuto myšlenku nelze vztahovat pouze k problému terorismu. Jsou zde i jiné hrozby, například vojenské konflikty, migrační vlny či přírodní katastrofy. Vzdělávání v této oblasti značně pokulhává. Jak jsem chválil připravenost ozbrojených složek, zde musím konstatovat pravý opak. Výzkumná část této práce nám nastínila skutečný stav populace v oblasti branného vzdělávání. Toto odvětví vzdělávání v naší republice značně pokulhává a je třeba na tyto nedostatky poukázat. V tom vidím mimo jiné hlavní přínos mé práce. Dnešní mladí lidé nejsou připraveni nést břímě boje proti výše uvedeným hrozbám. Jak se ukázalo, určitou kvalitu můžeme zaznamenat pouze u starších ročníků populace. Mám zde na mysli především muže, kteří absolvovali základní vojenskou službu. Pokud nebude znovu obnoven systém branného vzdělávání v naší společnosti, mám obavu, že mladá populace nebude schopná ochránit naše společné hodnoty.

Byl bych nerad, kdyby tato práce vyzněla jako volání do války či propagace znovuzavedení Základní vojenské služby. Jsem otcem malého syna a moc bych si přál, aby tento chlapec dostal stejnou šanci prožít klidný život v míru tak jako my.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus I.* 1. vyd. Praha: Police history, 1999. ISBN 80-902670-1-7

BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus II.* 1. vyd. Praha: Police history, 1999. ISBN 80-902670-4-1

BRZYBOHATÝ, M. *Úvod do problematiky terorismu a antiterorismu.* 1. Vyd. Praha: Policejní akademie ČR, 1995, ISBN 80-85981-13-0

ČÍRTKOVÁ, L. *Forezní psychologie.* 3.upr.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-461-9.

ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie.* 4.vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-931-3.

HUNTINGTON, S. *Sřet civilizací: Boj kultur a změna světového řádu.* 1. vyd. Praha: Rybka publishers, 2001. ISBN 80-86182-49-5

IBÁNĚZ L. C. *Logika terorismu.* 1. Vyd. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1724-6

JUERGENSMEYER, M. *Teror v mysli boží: Globální vzestup náboženského násilí.* 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007. ISBN 978-80-7325-109-3.

KOVÁŘ M. *Terorismus III: Protiteroristické jednotky.* 1. Vyd. Praha: Police history, 2007. ISBN 978-80-86477-00-8

MATOUŠEK, O., MATOUŠKOVÁ, A. *Mládež a delikvence.* 3. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-825-8

SMOLÍK, J. ŠMÍD, T. *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. Století*. 1. vyd. Brno: Masarykova universita, Mezinárodní politologický ústav, 2010. ISBN 978-80-210-5288-8.

VEGRICHTOVÁ, B. *Extremismus a společnost*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013 ISBN 978-80-7380-427-5

Zákon č. 40/2009Sb. *Trestní zákoník komentář* 1.díl (zákon). In: Trestní zákoník. 2009, s. 82. Dostupné také z <http://www.trestnizakonik.cz/cast-II/hlava-9/dil-1>. ISBN 978-80-7488-174-9.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

BRZYBOHATÝ, M. *Terorismus a aktuálne otázky výcviku protiteroristických jednotek*. 1.vyd.Bratislava: Akademia Policajného zboru v Bratislave, 2000. ISBN 80-8054-078-0

Seznam použitých internetových zdrojů

ČTK, iDNES.cz *Má se vláda zabývat počtem legálně držných zbraní v ČR*. [online]. ©24.2.2015 [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/drzeni-zbrani-v-cesku-strelba-uhersky-brod-f22-/domaci.aspx?c=A150224_205018_domaci_hro

MATAL, O. *Fundamentalismus* [online]. ©18.1.2005 [cit. 2017-01-20]. Dostupné z: <https://www.valka.cz/10964-Fundamentalismus>

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Útvary policie ČR*. [online]. © 2017 [cit. 2017-01-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policejni-prezidium-ceske-republiky-600334.aspx>

TŘEČEK, Č. Přehledně: *Útok v Uherském Brodě a zásah policie krok za krokem* [online]. ©25.2.2015 [cit. 2017-02-13]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chronologie-v-pripadu-strelby-z-uherskeho-brodu-fuu-/domaci.aspx?c=A150225_104348_zlin-zpravy_cen

SEZNAM ZKRATEK

IQ - Inteligenční kvocient

Hod. - Hodin

ČR - Česká republika

SVAZARM – Svaz pro spolupráci s armádou

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam grafů:

Graf1:Má se vláda zabývat počtem legálně držných zbraní ČR.....41

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Otázky k hypotéze č.1.....	I
Příloha B – Otázky k hypotéze č.2.....	III
Příloha C – Otázky k hypotéze č.3.....	V

Příloha A

Mezi občany České republiky je rozšířené velké množství legálně držených střelných zbraní. Bylo by dobré jejich počty dle požadavků Evropské unie omezit, případně střelné zbraně zcela zakázat.

Máte obavu z nástupu terorismu v Evropě?

Domníváte se, že ozbrojený civilista může být přínosem při řešení situace typu teroristický útok, nebo má být řešení a případná eliminace teroristy pouze v kompetenci ozbrojených složek?

Domníváte se, že je mezi lidmi zbytečně velké množství legálně držených střelných zbraní?

Máte představu, zda je větší množství trestných činů páčáno legálně, či nelegálně drženou střelnou zbraní?

Zvýšili byste náročnost získání zbrojního průkazu? Pokud ano jak.

Myslíte si, že orgány Evropské unie přehnaně zasahují do práv a svobod občanů členských zemí? Mám zde na mysli např. práva na držení střelných zbraní.

Máte představu, která skupina držitelů zbrojního průkazu je nejrizikovější z hlediska střelných poranění?

Všichni jsme mohli nedávno sledovat případ muže z Uherského Brodu, který byt' nebyl považován za teroristu, zbytečně zavraždil několik lidí. Myslíte si, že pokud by byl v době střelby v restauraci přítomen ozbrojený civilista (držitel zbrojního průkazu), mohly být následky střelby mírnější?

Domníváte se, že teroristé páčají své útoky převážně legálně, či nelegálně drženými zbraněmi?

Měl byste větší obavy, pokud by s Vámi na patře bydlel:

- a) netrestaný muž, vlastník většího množství zbraní, sportovní střelec či myslivec.
- b) nebo radikální islamista, který není držitelem zbrojního průkazu a oficiálně nedejří žádnou střelnou zbraň?

Setkal jste se někdy ve svém životě „osobně“, nikoli z médií s případem zneužití legálně držené střelné zbraně? (nehody při myslivosti, vražda, sebevražda)

Přemýšlel jste někdy o získání zbrojního průkazu a koupi střelné zbraně?

Myslíte si, že úplné odzbrojení populace by vedlo ke snížení rizika teroristického útoku v ČR a ke zvýšení bezpečnosti v naší křesťanské společnosti?

Příloha B

Výcvik policistů je na velmi dobré úrovni, Policie České republiky je schopna reagovat na situaci typu teroristického útoku.

Chápete pojem teroristický čin?

Zaznamenal jste při výcviku zvýšený důraz na problematiku „šílený střelec“ eventuelně „terorista“.

Zaregistroval jste konání nějakého cvičení v rámci Policie České republiky na téma likvidace nebezpečného ozbrojeného pachatele? A v případě, že ano jaké.

Zúčastnil jste se někdy v rámci pracovní doby praktického cvičení na téma zneškodnění nebezpečného ozbrojeného pachatele? A v případě, že ano jaké.

Absolvoval jste školení pro používání PCHO (protichemický oděv)

Hodnotíte výcvik policistů Policie ČR na řadových útvarech jako dostatečný z hlediska zvládnutí krizové situace?

Absolvujete pravidelně prověrky tělesné zdatnosti a použití zbraně?

Myslíte si, že početní stavy Policie České republiky jsou na dostatečné úrovni?

Domníváte se, že vybavení policistů na řadových útvarech se zlepšuje, či zhoršuje. Krátce odpovězte.

Co si myslíte o stažení SA vz. 58 je toto rozhodnutí správné? V případě, že ano vysvětlíte.

Domníváte se, že současné vybavení prvosledových hlídek je dostačující při řešení problému – „ozbrojený terorista - šílený střelec“? v případě, že ne, vysvětlíte.

Myslíte si, že základní vojenská služba přispěla k větší připravenosti obyvatelstva na krizové situace, které mohou nastat v souvislosti s případným teroristickým útokem, kterým v dnešní době čelí celá Evropa v rámci nekontrolované migrace?

Myslíte si, že za současného stavu je Policie České republiky jako celek, schopna čelit hrozbám terorismu?

Příloha C

Dnešní mladá populace není schopna adekvátně reagovat na reálné hrozby dnešního světa, jako je islámský terorismus.

Bojíte se střelných zbraní?

Uměl byste spolehlivě obsluhovat střelnou zbraň?

Umíte pracovat s kompasem, nebo jinými přístroji k určení polohy?

Dokážete spolehlivě poskytnout první pomoc?

Prošel jste nějakým kurzem první pomoci?

Prošel jste nějakým kurzem, jako bývala předvojenská příprava typu Svazarm?

Dokázal byste použít v ohrožení života zbraň proti člověku se smrtícím účinkem?

Říká Vám něco IPCHO (improvizovaná protichemická ochrana) a znáte situaci, kdy ji použít. Pokud ano, popište.

Umíte si spolehlivě nasadit plynovou masku?

Jak se stavíte k tvrzení, že základní vojenská služba byla zbytečná.

Jak se stavíte k tvrzení, že základní vojenská služba by se měla ve zkrácené verzi obnovit. V případě, že souhlasíte v jaké délce.

Byl byste ochoten nasadit vlastní život při napadení svého státu, případně ohrožení Evropské unie.

Uvědomujete si vysoké riziko hrozícího teroristického útoku v Evropě?

Máte pocit, že je v dnešní době v lidech potlačován pocit vlastenectví a národní hrdosti.

Stát Izrael klade důraz na vojenskou akceschopnost obyvatelstva, základní vojenskou službu zde absolvují jak muži, tak ženy. Všichni obyvatelé mají přístup ke zbraním a právo na sebeobranu před terorismem. Souhlasíte s tímto modelem přístupu?

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Ondřej Jedlička

Obor: Vzdělávání dospělých

Forma studia: Bakalářské kombinované studium

Název práce: Vzdělávání a osvěta jako lék proti terorismu

Rok: 2017

Počet stran textu bez příloh: 52

Celkový počet stran příloh: 5

Počet titulů českých použitých zdrojů: 13

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 4

Vedoucí práce: Doc. JUDr. Mgr. Spurný Joža, Ph.D.